

have nogen fuldkommen klar og færdig Forestilling om, hvad det egentlig er, som de ønske at faae ført igjennem.

Det ærede Medlem, som først havde Ordet (B. Christensen), lagde særdeles Vægt paa den politiske Side af Sagen, hvortil jeg senere skal komme, men forsaavidt han sagde, at det var en historisk Kjendsgjerning, at man overalt ved Statsforandringer havde fundet det nødvendigt tillige at forandre den administrative Forvaltning, maa jeg tilstaae, at jeg egentlig ikke skjønner, at man her i Landet har seet Nødvendigheden af at foretage en saadan pludselig Forandring som den, der synes at maatte være den nærmeste Opgave for Commissionen at foreslaae. Der foregik vel den Forandring, som var nødvendig paa Grund af Ansvaaret, idet vi fik Ministre for de enkelte Afdelinger, men forøvrigt er man gaaet den Vej, som jeg anseer for den eneste praktiske og den eneste rigtige, den nemlig, at lade Administrationen bøje sig efter Forholdene, som de udbille sig. Jeg troer, at det skal siges, og navnlig vil jeg sige det som gammel Folkerepresentant, at jeg ikke skjønner rettere, end at den lovgivende Forsamling har Grund til at være tilfreds med Administrationen; den har villig lagt Skulder til at bære Udviklingen frem i den Aand, hvori Lovene ere blevne givne. Jeg har den Overbeviisning, at det er en Opgave, der overhoved taget ikke lader sig løse, at ville ligesom med eet Slag gjøre den hele administrative Ordning om; jeg troer det ikke, deels fordi man derved vil faae den hele tidligere Tilstand at kæmpe imod, og der vil altid være en vis Tendents til at være imod, og deels fordi vi ikke kunne oversee Sagen i dens hele Omfang og alle dens Conseqventer, naar man tager Beslutningen. Det er min Overbeviisning, at den eneste forstandige Maade at gjøre den Ting paa, er den, vi hidtil have fulgt, at forandre Administrationen efterhaanden som det behøves og Leilighed dertil er givet, og der har, mine Herrer, ikke været faalidt Leilighed dertil. Ikke blot i den nuværende Regjerings Tid, men i en lang Række Aar har man arbejdet i denne Retning, og navnlig skal jeg henlede ærede Medlemmers Opmærksomhed paa, at de tidligere kongerigste An-

liggender ere blevne ordnede, paa en Maade blevne organiserede ved Rigsdagens Medvirking i de Lønningslove, om hvis Revision der nu er Spørgsmaal. Men jeg kan tænke mig, at der kan være et andet Maal, en anden Forandring, som man ønsker at sætte igjennem, og jeg troer ogsaa, at det ærede Medlem, som først havde Ordet, fremkom med en Anthydning deraf, nemlig at det skulde være i Retning af at indføre Selvregjering paa et større Omraade end hidtil. Ja, mine Herrer, i den Henseende troer jeg, at den nuværende Regjering kan henholde sig til, at den har været villig til at følge denne Vej; den har gjennem Communallovene søgt at lægge de Ting fra sig, som maatte erkjendes fornuftigt og naturligt at høre til Communens Institutioner. Men man glemme ikke, at der er visse Ting, visse Anliggender, som ifølge deres Bestaafenhed ikke kunne undbrages Regjeringen, og endnu mindre maa man glemme dette, at naar man tager de Forretninger, som Samfundet afføder, og som man ikke kan vise fra sig, fra Regjeringen, lægger man dem over paa Borgernes Skuldre. Man vil ganske vist ad denne Vej faae en meget betydelig mindre Udgift for den egentlige Administration, men man er da udsaget til at tage Frivilligheden meget stærkere i Beslag, og den er allerede nu efter den Udvikling, som den kommunale Lovgivning har faaet, ikke taget saa lidt i Beslag og vil blive det endnu mere. Jeg beder ærede Medlemmer vel at overveie, om man troer, at dette kan holde ud i Længden, eller om der ikke ligger et Symptom, som man ikke kan afvise, deri, at der jevnlige fremkommer Forslag og Forbringere om at faae Diæter for sit Arbejde og i det Hele taget faae en Godtgjørelse, idet man begynder at føle, at de Forbringere, der stilles til Mænd, hvis Kalb er et andet i Livet end at have med Statens Forretninger at gjøre, ere saa store, at det let kan blive ubilligt, at de maae affee deres private Vel for de Pligter, som det Offentlige paalægger dem. Jeg siger derfor, mine Herrer, værre forsigtige med, hvad De gjøre i den Henseende. Jeg skal endnu tilføie Et. Der er i det Middelt, man her foreslaaer, en ganske overordentlig stor Fare, der er en Fare for, at man — ja man tilgive mig,